

ÖSTHAMMARS KOMMUN

På väg mot världens bästa lokalsamhälle

Systematiskt förbättringsarbete med hjälp av
Lean i Östhammars kommun

Bohlin, Carina & Bergström, Birgitta

2016-02-08

Från Leanprojekt - till permanent verksamhet.

Personal i kommunens olika verksamheter ges utbildning i verksamhetsförbättring med hjälp av lean. Under utbildningsfasen får personalen utbildning både runt leans filosofi, tankesätt och principer samt får pröva på flera olika konkreta metoder och verktyg. Utbildningarna och arbetet med lean leds av kommunens egen personal. I nuläget är det fyra personer i Östhammars kommun som är leancoacher, och som en del av sina tjänster håller utbildningar och driver leanprojekt.

Alla arbetsgrupper, arbetsplaster och avdelningar har sina specifika utmaningar och behov av förbättringar. Det är viktigt att varje verksamhet får sin utbildning, gör sina egna analyser och sina förbättringsprojekt. Under utbildningen genomför arbetslagen konkreta analyser och förbättringar av sin egen verksamhet. Arbetslagen går utbildningen under en projekttid tillsammans med sin chef, under ledning av en av någon av kommunens leancoacher. De förbättringar som görs utvärderas av arbetslagen samt deras chefer, samt följs upp. Efter genomgången utbildning ska personalgrupperna ha fått tillgång och kunskap om redskap, för att fortsätta med sitt förbättringsarbete.

Samtliga arbetslag gör under utbildningsfasen värdeflödesanalyser på en eller flera processer i sina egna verksamheter. Processerna kartläggs för att kunna hitta det som inte fungerar optimalt, men också för att få bättre överblick och större förståelse för olika delar i arbetet hos medarbetare och chefer.

Alla grupper som har gått utbildningen och som startat att arbeta med lean, har en förbättringstavla samt ett kort möte där alla kan fortsätta komma med förslag och synpunkter. Personalens engagemang, kreativitet och kunskap ska tas till vara. Det finns även en engagemangsmätning på tavlan där medarbetarna svarar på tre frågor om hur arbetet fortgår och det redovisas vid varje tavelmöte.

Lean är inget projekt – det är ett arbetsätt och tankesätt som införs i Östhammars kommun. Lean innefattar både en kulturförändring samt konkreta verktyg. Hur kan vi förbättra kvaliteten, effektiviteten samt engagemanget?

Lean grundar sig framför allt på respekten för varje individ.

- Respekt för de vi utför vårt arbete för. Hur kan vi göra så att det blir bättre för dem.
- Respekt för varandra, våra medarbetare samt samarbetspartner.

Barn och utbildningsförvaltningen.

Lean-samordnare/kontaktperson: Carina Bohlin, carina.bohlin@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, lean, har i nuläget genomförts på nio förskolor (28 arbetslag/avdelningar), två fritidshemsavdelningar, ett elevhälsoteam, en skola, samt på barn och utbildningskontoret. Därutöver har det getts kortare utbildningar för personal som har tillkommit i arbetslag, där personalen redan gått utbildning, samt coaching till arbetslag som genomgått utbildning.

Varje arbetsgrupp, arbetsplats och avdelning har gjort sina analyser och sett vad som inte fungera optimalt hos dem, och alla har gjort flera olika förbättringar. Förbättringarna har t.ex. rört:

- pedagogiska miljön,
- kommunikation och bemötande,
- struktur och standarder för möten och planering,
- bättre standarder och tydliggörande av vem som gör vad/när/hur så att det blir mindre avbrott och mer tid till barnen och bättre kvalitet, m.m.
- standarder, förbättrade rutiner för olika delar av den pedagogiska verksamheten.

Personalen har under utbildningsfasen lärt sig olika sätt att analysera och arbeta med förbättringar som de sedan fortsätter att arbeta med. Nya förbättringar sker kontinuerligt.

Exempel på uttalanden från personal:

”De största förbättringarna går inte att mäta. Det handlar om samarbete och öppenhet, inställning och sätt att tänka. Det är roligare nu. Vi tänker mer: Varför gör vi det här, eller Varför gör vi så här?”

Förskollärare

”Vi driver förbättringar i stort och smått och vi har lärt oss nyckeln om hur vi ska prata om saker och ta beslut tillsammans. Vi utgår hela tiden från barnen på ett annat sätt än tidigare.”

Förskollärare

”För mig som pedagogisk ledare har jag fått lättare att genomföra mina tankar. Jag når mina medarbetare bättre och kan ägna mig åt visionen, de långsiktiga målen och att handleda medarbetarna i det pedagogiska arbetet.”

Förskolechef

Tekniska förvaltningen

Lean-samordnare/kontaktperson: Birgitta Bergström, birgitta.bergstrom@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, lean, har i nuläget genomförts på två måltidsenheter, gata-park, renhållning, städenheten, tomtförsäljning samt Va-verket. Städenheten har haft fokus på yrkesstolthet, och det har gett positivt resultat.

Bygg och miljöförvaltningen förvaltningen

Lean-samordnare/kontaktperson: Birgitta Bergström, birgitta.bergstrom@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, Lean, har i nuläget genomförts runt bygglovsprocessen, detaljplanearbetet, kartprocessen, livsmedel och avlopp, nämndprocessen samt ärendehantering.

Socialförvaltningen

Lean-samordnare/kontaktperson: Pedro Alvarez, pedro.alvarez@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, Lean, har i nuläget genomförts runt biståndsbedömning, hemtjänsten i Öregrund, nattpatrullen samt rehabiliteringsorganisationen.

Kultur och fritidsförvaltningen

Lean-samordnare/kontaktperson: Per Åsberg, per.asberg@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, Lean, har i nuläget genomförts på sim och sporthallar samt kultur och fritidskontoret.

Övriga enheter

Lean-samordnare/kontaktperson: Birgitta Bergström, birgitta.bergstrom@osthammar.se

Utbildning och igångsättning av systematiskt förbättringsarbete, lean, har i nuläget genomförts på IT-kontoret, personalkontoret, tillväxtkontoret samt Enheten för arbete och sysselsättning.

I samtliga projekt har den röda tråden varit kundfokus. Vad är bäst för kunden? Hur använder vi tiden på bästa möjliga sätt? Hur gör vi med våra medborgares skattepengar. Hur gör vi för att arbeta så effektivt som möjligt, för att få ut mesta möjliga av arbetstiden?